

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد علوم و تحقیقات

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته زبان‌شناسی همگانی (M.A)

موضوع :

بررسی مقوله کمی نما در زبان فارسی نوین

استاد راهنما :

دکتر ارسلان گلفام

استاد مشاور:

دکتر فریده حق بین

نگارنده:

ایفا شفقائی

سال تحصیلی ۱۳۸۸-۱۳۸۷

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	چکیده
۲	مقدمه
فصل اول : طرح کلی پژوهش	
۳	۱-۱- بیان مسئله اساس تحقیق
۴	۲-۱- اهمیت و ضرورت تحقیق
۴	۳-۱- اهداف مشخص تحقیق
۵	۴-۱- روش شناسی تحقیق
۵	۵-۱- روش و ابزار گردآوری داده ها
۵	۶-۱- سؤالات تحقیق
۵	۷-۱- فرضیه های تحقیق
فصل دوم : مروری بر تحقیقات پیشین	
۶	- مقدمه
۷	۱-۲- دیدگاه دستور نویسان ایرانی
۸	۲-۲- دیدگاه دستور نویسان و زبان شناسان غیر ایرانی
۱۱	۱-۲-۲- رویکرد ابنی (۱۹۸۷)
۱۴	۲-۲-۲- رویکرد ریتر (۱۹۹۱)
۱۸	۳-۲-۲- رویکرد اسپورتیش (۱۹۸۸)
۲۰	۴-۲-۲- رویکرد شلوسنکی (۱۹۹۱)
۲۲	۵-۲-۲- رویکرد جیوستی (۱۹۹۱)
۲۶	۶-۲-۲- رویکرد لکو- جیوستی (۱۹۹۵)
۳۲	۷-۲-۲- رویکرد کاردینالیتی جیوستی (۱۹۹۰)
۳۳	۸-۲-۲- رویکرد ولیوس (۱۹۹۱)
فصل سوم : ملاحظات نظری	
۳۶	- مقدمه

۳۷ ۱-۳- نظام دستوری
۳۹ ۲-۳- نظریهٔ ایکس- تیره
۴۳ ۳-۳- نظریه حاکمیت
۴۳ ۴-۳- نظریهٔ مرجع‌گزینی
۴۴ ۵-۳- نظریهٔ نقشهای معنایی
۴۵ ۶-۳- نظریه حالت
۴۵ ۷-۳- نظریهٔ کنترل
۴۵ ۸-۳- نظریهٔ حرکت
۴۸ ۹-۳- نظریه تحدید

فصل چهارم : تجزیه و تحلیل داده ها

۵۰ مقدمه
۵۱ ۱-۴- ماهیت مقوله کمی نما
۵۲ ۱-۱-۴- تمایز مقولهٔ کمی نما از مقولهٔ صفات
۵۴ ۱-۱-۱-۴- تمایز مقولهٔ کمی نما از مقولهٔ صفات در زبان فارسی
۵۴ ۲-۱-۴- جایگاه نحوی مقولهٔ کمی نما در نظریه ایکس- تیره
۵۶ ۱-۲-۱-۴- توزیع ساختاری مقولهٔ کمی نما در زبان فارسی :
 ۲-۲-۱-۴- تعیین جایگاهی مجزا برای مقولهٔ کمی نما از صفات اشاره و حروف تعریف در مدل
۵۸ پیشنهادی ابنی (۱۹۸۷) و جکندوف (۱۹۷۷)
۵۸ ۳-۲-۱-۴- ابنی (۱۹۸۷) فرضیه ء گروه تعیین کننده
۵۹ ۴-۲-۱-۴- جکندوف (۱۹۷۷) نظریهء سه ایکس- تیره
۶۰ ۵-۲-۱-۴- نقد مدل پیشنهادی ابنی و جکندوف
 ۶-۲-۱-۴- احتمال ارتقای کمی نما به جایگاه مشخص گر گروه تعیین کننده در مدل ابنی در
۶۱ خصوصی کمی نماهای جهانی
۶۳ ۷-۲-۱-۴- نتیجه گیری:
۶۳ ۳-۱-۴- جیوستی (۱۹۹۱) فرضیه ء گروه کمی نما
۶۸ ۴-۱-۴- کمی نماهای شناور
۶۹ ۱-۴-۱-۴- اعمال گشتاور حرکت بر روی کمی نما

۷۱ ۴-۱-۲- اعمال کشتار حرکت بر گروه اسمی / تعیین کننده
 ۴-۱-۳- توجیه ناپذیر بودن حرکت عنصر کمی نما در چهارچوب نظریه حاکمیت و مرجع
۷۴ گزینی
۸۳ ۴-۱-۴- پدیده شناور شدن کمی نماها در ساخت های بخش نما
 ۴-۱-۵- ساختار ساخت های بخش نما در تئوری ایکس- تیره و جایگاه هسته در این ساخت ها
۸۴
۸۹ ۴-۱-۵-۱- تحلیل نظرات ارائه شده در مورد گروه اسمی بخش نما
 ۴-۱-۶- توجیه ناپذیر بودن جایگاه کمی نما به عنوان افزوده در برخی از زبان ها از جمله زبان
۹۰ فارسی
۹۱ ۴-۱-۶-۱- تحلیل شلونسکی (۱۹۹۱)
 ۴-۱-۶-۲- جایگاه مشخص گر گروه کمی نما به عنوان اولین جایگاه فرود گروه اسمی در ساخت
۹۴ های شناور
۹۵ ۴-۱-۶-۳- کمی نما به عنوان هسته مستقل در زبان فارسی
۹۷ ۴-۲- رابطه مقوله کمی نما و مقوله تعیین کننده در زبان فارسی
۱۰۷ ۴-۳- بررسی مقوله کمی نما به عنوان مقوله ای نقشی یا واژگانی در زبان فارسی
۱۰۷ ۴-۱-۳- تشخیص عناصر نقشی از عناصر واژگانی
۱۱۰ ۴-۲-۳- بررسی کمی نماها براساس ویژگیهای عناصر نقشی/ واژگانی
۱۱۴ ۴-۳-۳- تحلیل نگارنده در خصوص واژگانی یا نقشی بودن کمی نماها در زبان فارسی

فصل پنجم : نتیجه گیری و پیشنهادات

۱۱۹ مقدمه
۱۲۶ فهرست منابع
۱۳۰ واژه نامه
۱۳۱ چکیده انگلیسی

جدول اختصارات

اختصارات و علائم به کار گرفته شده در این تحقیق به شرح زیر می باشد :

<i>N" (NP)</i>	<i>Noun Phrase</i>
<i>V" (VP)</i>	<i>Verb Phrase</i>
<i>P" (PP)</i>	<i>Prepositionl Phrase</i>
<i>I" (s)</i>	<i>Inflectional Phrase (Sentence)</i>
<i>N</i>	<i>Noun</i>
<i>V</i>	<i>Verb</i>
<i>P</i>	<i>Preposition</i>
<i>Q</i>	<i>Quantifier</i>
<i>Q" (QP)</i>	<i>Quantifier Phrase</i>
<i>D</i>	<i>Determiner</i>
<i>D" (DP)</i>	<i>Determiner Phrase</i>
<i>C (=Comp)</i>	<i>Complementizer</i>
<i>Spec</i>	<i>Specifier</i>
<i>Poss</i>	<i>Possessive</i>

چکیده

این بررسی نشان می‌دهد که کمی نماهای زبان فارسی که شامل عناصری مانند، تعدادی، مقداری، بسیاری، همه، اکثریت و... می‌باشند علی‌رغم رویکردهای رایج در دستور سنتی که آنها را جزء مقوله صفات به شمار می‌آورند، به لحاظ ساخت واژی و جایگاه نحوی با مقوله صفات متفاوت می‌باشند و نیز برخلاف نمودارهای مرسوم در نظریه ایکس-تیره در جایگاه مشخص گر و یا افزوده به گروه اسمی به گروه اسمی قرار ندارند بلکه خود هسته مستقلی هستند که به صورت گروه کمی نما (QP) فرافکن می‌شوند و یک گروه اسمی (ND) گروه تعیین کننده (DP) یا یک گروه حرف اضافه ای (PP) را به عنوان متمم خود برمی‌گزینند. در خصوص رابطه این مقوله تعیین کننده نیز داده های زبان فارسی نشان می‌دهد که همواره گروه کمی نما بر گروه تعیین کننده تسلط دارد و بر این اساس فرضیه جیوستی (۱۹۹۱) مبنی بر جهانی بودن تسلط گروه کمی نما بر گروه تعیین کننده تأیید می‌شود. این نوشتار نشان می‌دهد که این عناصر به لحاظ مقوله ای با توجه به معیارهای مطرح شده در تشخیص مقولات نقشی از مقولات واژگانی جزء مقولات نقشی به شمار می‌روند و مانند گروه تعیین کننده جزء یکی از فرافکنی های نقشی در ورای فرافکنی واژگان اسمی می‌باشند.

واژه های کلیدی :

فرافکنی نقشی، کمی نما، هسته، مشخص گر، متمم، افزوده، مقولات نقشی، مقولات واژگانی های نقشی همچون CP, IP و به اعتقاد برخی (AGRP, TP) در این راستا اگر کمی نماها را جزء مقولات واژگانی به شمار آوریم به وجود یک فرافکن واژگانی دیگر در ورای فرافکن واژگانی اسم قائل شده ایم و این برخلاف آن چیزی می‌باشد که در ساختار جمله مشاهده می‌شود. لیکن با قراردادن کمی نماها تحت عنوان مقولات نقشی می‌توانیم گامی در جهت ایجاد شباهت هرچه بیشتر بین ساختار جمله و گروه اسمی پیش نهم.

Study of Quantifier category in modern Persian

Astract

This theses shows that the Persian quantifiers like "tedadi, meghdari, kheily, hame, kol" etc, in spite of the traditional grammar which considers them as an adjective, morphologically and syntactically are different from them and they are not in specifier position or adjunct position as considered in X-bar theory. But, they are heads and select an NP, DP or a PP as their complement and project as a quantifier phrase (QP). The relation between the quantifier phrase (QP) and the determiner phrase (DP) in Persian shows that QPs always dominates DPs and confirms the Giust's hypothesis (1991) which argues that the dominance of QP on DP is universal. According to some criteria for distinguishing functional categories from the lexical ones, quantifiers are functional categories and constitute one of the functional projections above the lexical head (Noun) in the noun phrase structure.

Key words:

Functional projection, Quantifiers, Head, Specifier, Complement, Adjunct, , functional /lexical categories.

Eifa Shafaei